Birbal en de barbier

Effendi Ketwaru jr.

bron
Effendi Ketwaru jr., *Birbal en de barbier*. Megha Boeken, Paramaribo 1991

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/ketw001birb01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

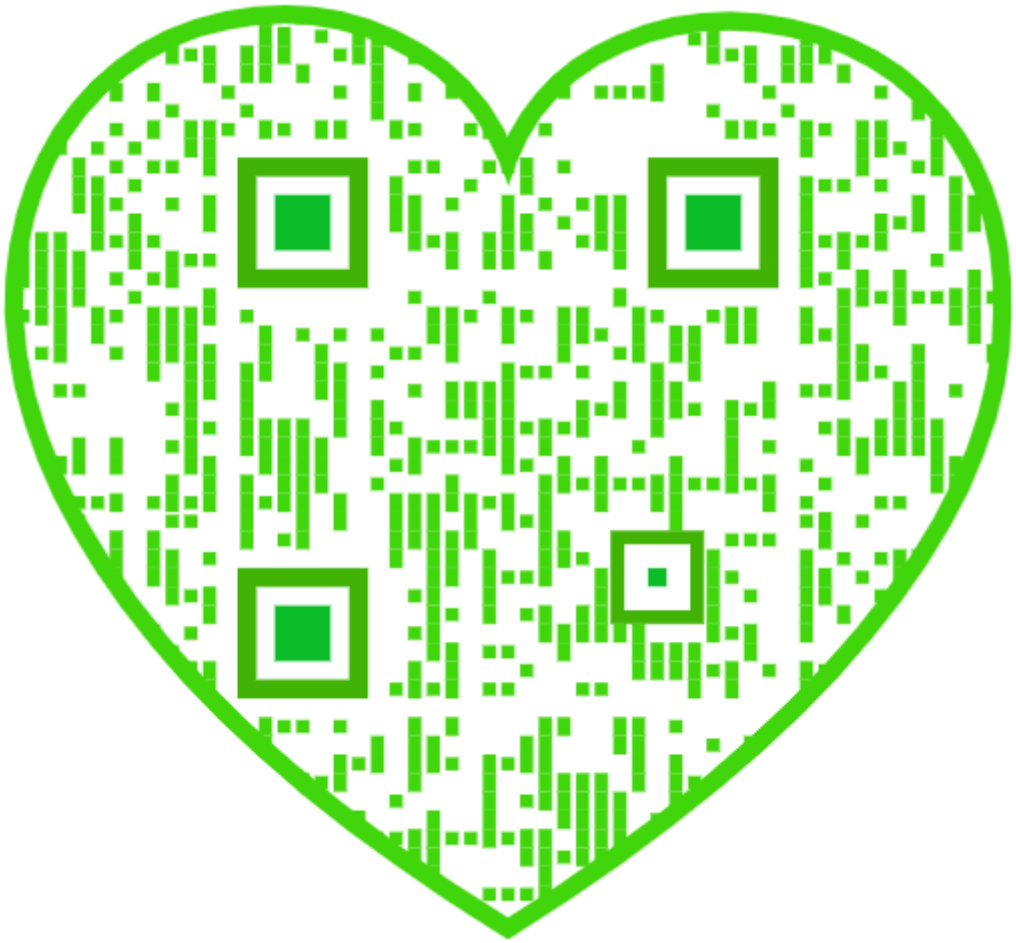

Koning Akbar ontmoet Birbal

Op een zekere dag gingen koning Akbar en zijn vrienden op jacht. De zon was erg fel en na enkele uren werd iedereen moe en dorstig.

‘Laten we naar het dichtstbijzijnde dorp rijden’, zei koning Akbar. ‘Daar krijgen we zeker wat te drinken.’

Terwijl de koning en zijn vrienden voortreden, zagen ze een kleine jongen langs de weg staan. Hij droeg een bundel brandhout op zijn hoofd. De koning stopte bij de jongen en vroeg hem waar hij water kon vinden.

‘Er is een bron vlak bij ons huis’, zei de jongen. ‘Ik kan U daar brengen.’

‘Spring op mijn paard’, zei één van de vrienden van de koning. ‘Dan komen we eerder bij je huis aan.’

Onderweg naar het huis richtte de koning zich tot de jongen en vroeg:

‘Wat is je naam?’

‘Wat is Uw naam?’ vroeg de jongen terug.

Koning Akbar was verrast. Niemand had het ooit gewaagd zo tot hem te spreken.

‘Weet jij wel wie ik ben?’ vroeg de koning verstoord.

‘Hoezo? Bent U Uw naam kwijt?’ vroeg de jongen met een guitige glimlach.

Verbluft door dit antwoord zweeg de koning. Zonder een woord te zeggen reden ze door tot ze bij het huis

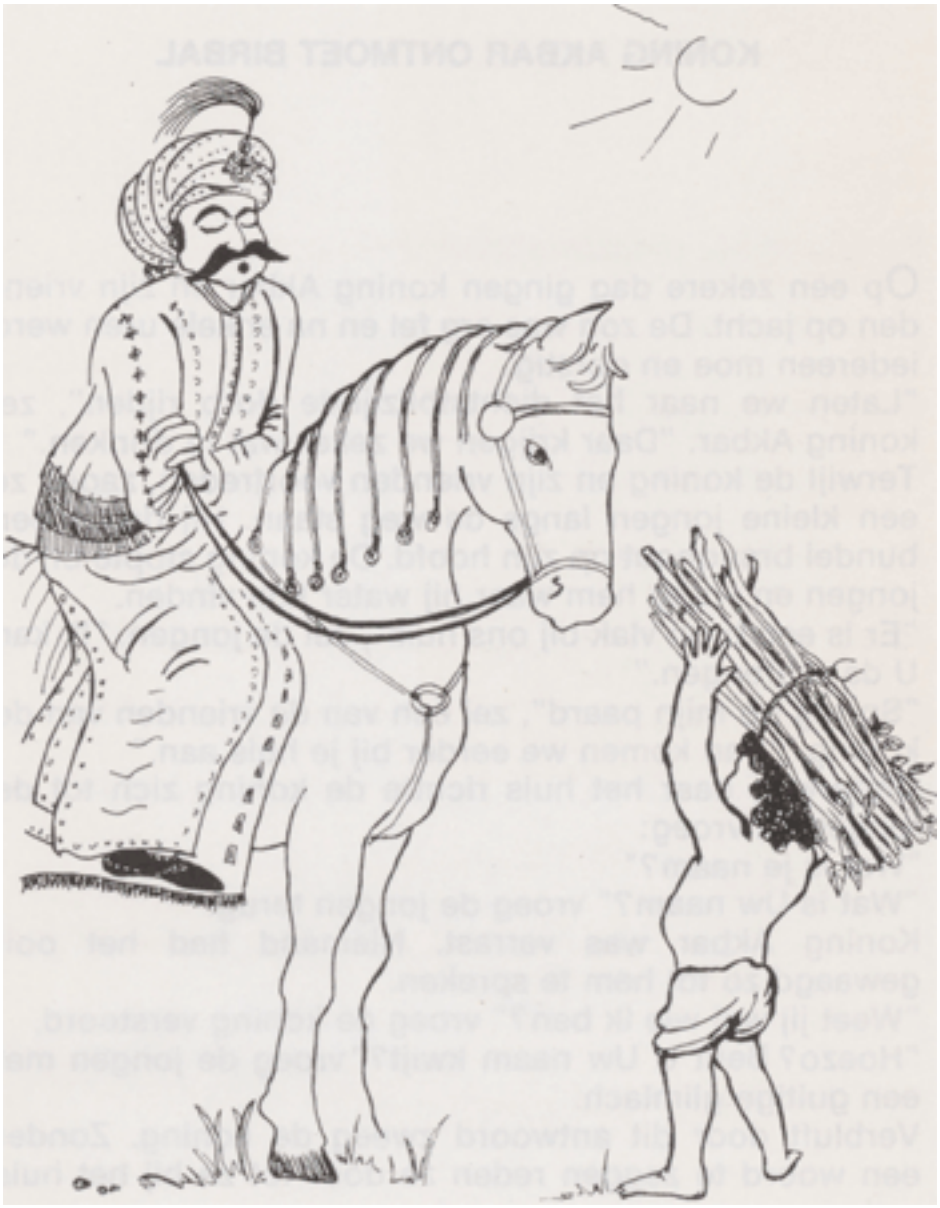

van de jongen kwamen. Nadat ze voldoende gedronken hadden, liep de koning naar de jongen en zei:

‘Neem deze ring. Het zal je zeggen wie ik ben.’

Toen de jongen de zegel van de koning op de ring zag, was hij stomverbaasd.

‘Als je opgegroeid bent, moet je naar het hof in Delhi komen. Daar zal je me vinden’, zei de koning.

Hierna reed hij weg met zijn vrienden.

Toen de jongen zestien jaar was, zei zijn oom: ‘Mahesh, het is tijd dat je naar verre plaatsen reist. Een ieder moet weten hoe goed en slim je bent.’

Mahesh herinnerde zich het aanbod van de koning. Hij zei: ‘Ik ga naar Delhi, naar het hof van koning Akbar.’

Mahesh nam afscheid van zijn moeder en gaf haar de ring die hij van de koning gekregen had. Hierna ging hij op weg naar Delhi.

Toen Mahesh bij de poort van het paleis in Delhi aangekomen was, zei hij tegen de wachter: ‘Eens zal ik beroemd zijn. Als je me binnenlaat, zal ik je belonen.’

De wachter opende de poort en Mahesh liep naar binnen. Vol bewondering bekeek hij de prachtige fonteinen en beschilderde muren. In de verte zag hij koning Akbar op een gouden troon zitten. Er stonden veel mensen om hem heen. Mahesh mengde zich onder de mensen en hoorde de koning aan zijn hovelingen vragen:

‘Wat is de mooiste bloem ter wereld?’

‘De roos’, zei iemand.

‘De jasmijn’, zei een ander.

‘De lotusbloem’, zei een derde.

‘Ik denk dat de katoenbloem het mooist is’, zei Mahesh.

‘Wat! De katoenbloem!’ riepen de mensen uit. ‘Wat een idee!’ De katoenbloem is niet mooi en heeft geen geur!’

Iedereen begon te lachen.

‘Wat bedoel je eigenlijk?’ vroeg de koning toen het rumoer verstomd was. ‘Vertel mij wat je bedoelt.’

‘Uwe Hoogheid’, zei Mahesh, ‘van de katoenplant maken we de fijnste kleding in de wereld. Licht als de lucht en prachtig als een regenboog. De katoenbloem geeft mij veel meer plezier dan elk ander bloem.’

Koning Akbar glimlachtte. Hij was tevreden met het antwoord.

‘Wat is je naam?’ vroeg de koning.

‘Mijn naam is Mahesh Das. Ik kom van het dorp met de bron. Uwe Hoogheid is daar lang geleden al eens geweest’, zei Mahesh.

‘O ja, ik herinner me je weer! Ik ben blij dat je gekomen bent. Ik zou het op prijs stellen indien je hier zou willen blijven. En vanaf nu zal ik je “Birbal” noemen. Dat betekent: De Wijze.’

En zo werd Birbal in het hof van koning Akbar opgenomen.

De jaloerse hovelingen

Koning Akbar hield ervan om naar Birbal te luisteren. Birbal kon over elk onderwerp praten: over de bewegingen van de sterren, de wijze waarop de dingen groeiden, de wonderlijke zaken in verre landen, en nog veel meer. Het leek alsof Birbal alles wist. Wanneer koning Akbar zijn hovelingen een vraag stelde, was het altijd Birbal die als eerste het antwoord wist.

De hovelingen vonden dit helemaal niet zo leuk en velen waren jaloers.

'Waarom gaat koning Akbar altijd naar Birbal als hij hulp nodig heeft?' klaagden ze onder elkaar. 'Denkt de koning soms dat we te dom zijn om hem te helpen?'

'Laten we het hem vragen', stelde één van de hovelingen voor.

Gezamenlijk liepen de hovelingen naar de koning en vroegen hem:

'Hoogheid, waarom gaat U altijd naar Birbal als U hulp nodig heeft? Denkt U dat wij U niet kunnen helpen?'

'Ik zal jullie laten zien waarom ik Birbal altijd om hulp vraag', zei de koning want hij zag Birbal in de verte aankomen.

Nadat Birbal iedereen gegroet had, richtte de koning

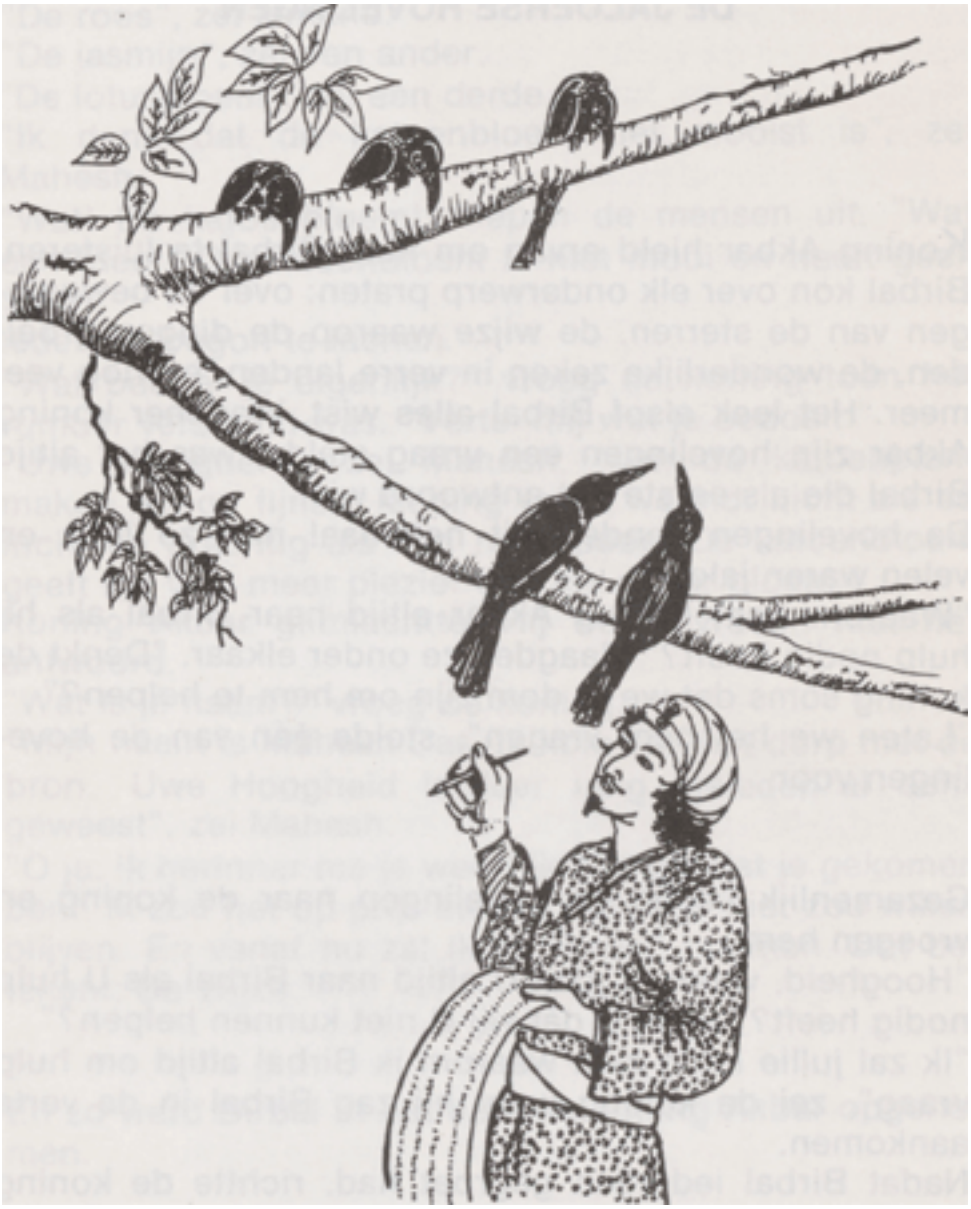

zich tot de hovelingen en vroeg:

‘Vertel me, hoeveel kraaien zijn er in Delhi?’

De hovelingen keken elkaar aan. Wie had het ooit in zijn hoofd gehaald om de kraaien in Delhi te tellen?

‘Ik weet het niet’, zei de één.

‘Ik weet het niet’, zei de andere.

‘Vijftienduizend zevenhonderd en vierendertig’, zei Birbal meteen.

Iedereen keek verbaasd. Hoe kon Birbal dit weten?

‘Hoe weet je of dit aantal juist is?’ vroeg één van de hovelingen. ‘Er kunnen best méér kraaien zijn dan je zegt.’

‘Dat is waar’, zei Birbal. ‘Er kunnen best meer kraaien zijn. Veel kraaien zijn uit andere steden overgevlogen om hun familieleden in Delhi te bezoeken. Ik heb ze niet meegeteld omdat ze gauw weg zullen gaan.’

‘Maar er kunnen ook best mìnder kraaien zijn dan je zegt’, zei een andere hoveling.

‘Ook dit is waar’, zei Birbal. ‘Veel kraaien van Delhi zijn naar andere steden gevlogen om hun familieleden te bezoeken. Ik heb ze evenmin meegeteld.’

‘Zie je’, zei koning Akbar triomfantelijk, ‘Birbal heeft overal een antwoord op.’

De robijn

Grijasingh was een schurk. Hij probeerde iedereen te bestelen. Zodra hij merkte dat iemand geld had, probeerde hij vrienden met hem te worden. Daarna ontfutselde hij al het geld van zijn nieuwe vriend.

Op een dag hoorde Grijasingh dat de rijke handelaar Darbikhan in de buurt van hem was komen wonen. Hij bezocht Darbikhan en nodigde hem voor een diner uit. Grijasingh zei:

'Morgen komen een paar vrienden bij mij dineren. Ik zou het als een grote eer beschouwen, indien U ook zou komen.'

Darbikhan beloofde Grijasingh dat hij ook van de partij zou zijn.

Het diner verliep in een opperbeste stemming. Er was meer dan genoeg wild en gevogelte op tafel en Grijasingh liet de duurste wijnen schenken. Tevreden en met een volle maag nam Darbikhan afscheid van zijn gastheer.

De volgende morgen echter hoorde Darbikhan iemand schelden en tieren op straat. Het was Grijasingh. Darbikhan liep naar het raam om te kijken wat er aan de hand was.

'Je hebt een robijn uit mijn huis meegenomen!' schreeuwde Grijasingh en hij keek met fonkelende

ogen naar Darbikhan.

‘Dat is onmogelijk. Ik heb geen enkele robijn in je huis gezien, noch meegenomen’, antwoordde Darbikhan.

‘Hou me niet voor de gek! Ik heb overal gezocht. Niemand is bij me thuis geweest nadat je me de vorige avond hebt verlaten. Dus jij alleen kan de robijn meegenomen hebben!’

‘Ik heb echt niets meegenomen’, zei Darbikhan weer.

‘Je bent een dief! Ik zal naar het hof van de koning gaan!’ dreigde Grijasingh.

‘Doe wat je wilt’, zei Darbikhan. Hij voelde zich erg beledigd.

Grijasingh ging meteen naar het hof van de koning. Hij nam vier vrienden als getuigen mee. Hij zei tot hen:

‘Als jullie mij in alles gelijk geven, zal ik jullie rijkelijk belonen.’

Toen ze bij koning Akbar kwamen, vertelde Grijasingh zijn verhaal en zijn vrienden ondersteunden hem in alles wat hij zei. De koning wist niet wat hij moest doen en hij riep Birbal bij zich om de zaak te onderzoeken.

Birbal dacht even na en liet toen wat klei halen. Hij gaf iedere vriend van Grijasingh een stukje klei. Toen vroeg hij de vier vrienden of ze de robijn hadden gezien.

‘Ja’, zeiden ze tegelijk. ‘Grijasingh heeft de robijn gisterenavond laten zien.’

‘Goed’, zei Birbal. Toen riep hij de wacht en hij gaf de volgende opdracht:

‘Zet elke man in een aparte kamer. Daar moet hij de

klei kneden tot het op de robijn lijkt die hij heeft gezien.'

Maar geen van de mannen had ooit eerder een robijn gezien. Ze hadden er alleen maar van gehoord.

De barbier zei tot zichzelf: 'Mijn vader heeft me gezegd dat mijn scheermes evenveel waard is als een robijn. Daarom zal ik dit stukje klei op een scheermes laten lijken.'

De timmerman dacht: Mijn zaag is het belangrijkste voorwerp ter wereld. Daarom zal ik de klei als een zaag kneden.

De kleermaker dacht: Mijn vader heeft me verteld dat mijn naald evenveel waard is als een robijn. Daarom zal ik dit stukje klei als een naald kneden.'

De steenhouwer zei tot zichzelf: 'Als ik geen houweel zou hebben, zou ik sterven van de honger. Een houweel is het belangrijkste voorwerp ter wereld. Daarom moet ik de klei als een houweel kneden.'

Toen de mannen met hun werk klaar waren, riep Birbal hen bij zich. Ze toonden de robijnen die ze uit de klei gekneed hadden aan de koning. Het was meteen duidelijk dat de mannen nog nooit een robijn hadden gezien. Robijnen waren prachtige edelstenen!

De koning liet Grijasingh roepen en zei:

'Vertel me de waarheid of je wordt opgehangen!'

Grijasingh begon te beven. Zijn plannetje was doorzien. Hij viel voor de voeten van de koning neer en smeekte om genade.

Maar koning Akbar vond dat een schurk als Grijasingh niet vrij mocht rondlopen en liet hem in de gevangenis smijten.

Het gezicht dat ongeluk bracht

Ramsundar was een handelaar die in Delhi woonde. De mensen zeiden dat een ieder die zijn gezicht zag, een dag lang niet kon eten. Toen koning Akbar dit ter ore kwam, liet hij Ramsundar roepen. De koning wilde weten of de verhalen over Ramsundar waar waren.

De volgende dag liep koning Akbar naar de eetzaal toen Ramsundar bij hem gebracht werd. Tegelijkertijd kwam er een hoveling met het bericht dat de koningin ziek was geworden. Koning Akbar verliet de eetzaal meteen en bracht de hele morgen met de zieke koningin door. Toen de koning naar de eetzaal terugkeerde, was zijn eten koud geworden. Hij liet meteen een warme maaltijd klaarmaken, maar het duurde allemaal zo lang dat de koning zich slapjes en ziek begon te voelen. De dokter werd geroepen. Hij adviseerde de koning om te rusten en voor de rest van de dag geen voedsel meer te gebruiken.

‘Maar ik heb nog helemaal niets gegeten’, protesteerde de koning.

‘Waarom niet?’ vroeg de dokter.

‘Ik had het veel te druk met andere zaken’, antwoordde de koning.

‘Heeft U zòveel mensen vanmorgen ontvangen?’ vroeg de dokter.

‘Nee. Alleen Ramsundar. Maar de koningin werd ziek en...’

‘Alleen Ramsundar?’ vroeg de dokter en hij keek de koning onderzoekend aan.

Koning Akbar's mond viel open van verbazing. Het was duidelijk dat Ramsundar er de oorzaak van was dat de koning niet meer kon eten.

Koning Akbar werd boos en zei:

‘Ik zal Ramsundar laten onthoofden want hij heeft me vandaag laten lijden!’

Toen Ramsundar voorgeleid werd, viel hij voor de voeten van de koning neer en begon om genade te smeken:

‘Ach, arme ik... Heb medelijden, Hoogheid! Hoe moeten mijn vrouw en kinderen zonder mij leven?’

Maar de koning wilde niet luisteren. Hij riep de wacht en Ramsundar werd weggeleid om onthoofd te worden. De arme Ramsundar bad en smeekte om vrijgelaten te worden.

‘Ik kan echt niets voor je doen’, zei de wachter.

‘Help me alsjeblieft! Wat heb ik toch misdaan?’ vroeg Ramsundar.

‘Ik kan je echt niet helpen. Laten we Birbal roepen. Hij is de enige die je zou kunnen helpen.’

Nadat Birbal alles van Ramsundar gehoord had, troostte hij Ramsundar en zei:

‘Als je precies doet wat ik je gezegd heb, zal je gered worden.’

Effendi Ketwaru jr., ***Birbal en de barbier***

Toen het uur van de onthoofding aanbrak, vroeg de beul aan Ramsundar of hij nog een laatste wens had.

‘Ik wil de koning nog eenmaal spreken’, zei Ramsundar.

Toen koning Akbar gekomen was, vroeg Ramsundar: ‘Uwe Hoogheid’, is het waar dat U mijn gezicht gezien hebt en een dag lang niet kon eten?’

‘Ja’, zei de koning.

‘Uwe Hoogheid’, zei Ramsundar, ‘mijn lot is veel erger dan de Uwe. Ik heb Uw gezicht gezien en ik moet sterven.’

Koning Akbar keek verrast op van dit antwoord.

‘Iemand heeft je geleerd om dit te zeggen’, zei de koning die direkt doorhad wie dit kon zijn.

‘Onmogelijk’, zei Ramsundar, ‘ik ken niemand hier.’

‘Misschien niet. Maar je hebt dit plannetje niet in je eentje bedacht. Je mòet Birbal ontmoet hebben.’

Ramsundar gaf toe dat dit waar was.

‘In ieder geval heeft Birbal me ervan weerhouden om een onschuldige te onthoofden’, zei koning Akbar en hij stuurde Ramsundar met geschenken weg.

Birbal en de barbier

Vrijwel alle hovelingen haatten Birbal omdat hij de vriend van koning Akbar was. Ze prezen Birbal in aanwezigheid van de koning, maar ze zochten voortdurend naar middelen om hem te bestrijden. Tenslotte besloten ze de hulp van de barbier van de koning in te roepen. De barbier zag de koning vaak en hij zou nooit door de koning gewantrouwd worden.

'We willen Birbal kwijt', zeiden de hovelingen tegen de barbier. 'Als je ons helpt, zullen we je rijkelijk belonen. Je hoeft dan nooit meer te werken.'

'Ik zal erover nadenken', zei de barbier.

De dagen gingen voorbij en hoe langer de barbier over het voorstel nadacht, hoe meer hij ervoor begon te voelen. Wat kon Birbal hem schelen? De koning kon zò een andere Birbal vinden! Maar hoe moest hij Birbal kwijtraken? En hoe kon hij de koning misleiden zonder de verdenking op zich te laden?

Eindelijk had hij een plan bedacht. Toen hij weer het haar van de koning moest knippen, zei de barbier:

'Hoogheid, heeft U zich nooit afgevraagd wat Uw vader in de hemel doet?'

'Hoe moet ik weten wat hij daar doet?' bromde de koning. 'Ik weet toch niets van de hemel af?'

'Zou U niet wat meer van de hemel en van Uw vader willen weten?' vroeg de barbier. 'U zou iemand kunnen

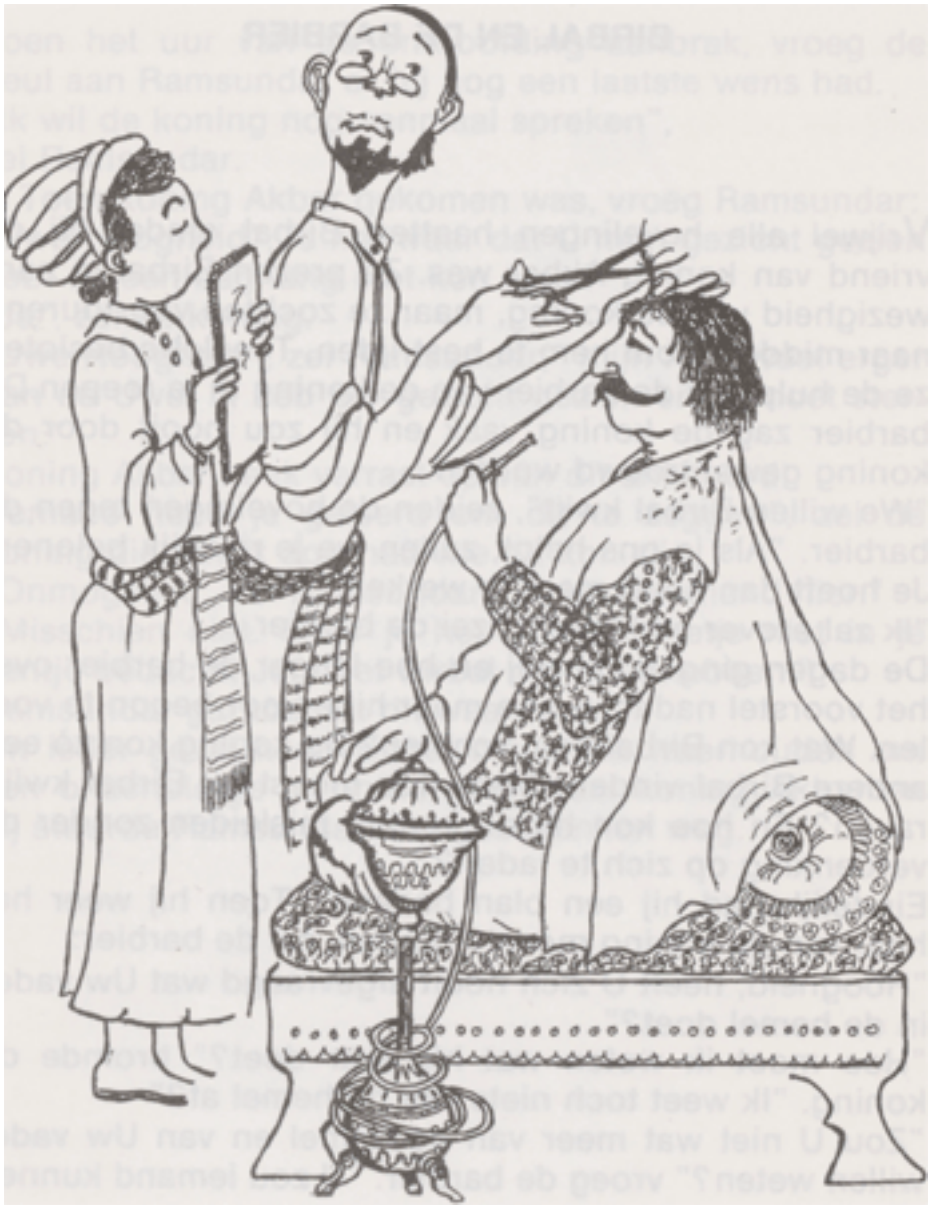

Effendi Ketwaru jr., *Birbal en de barbier*

sturen om te zien hoe Uw vader het maakt. Uw vader zou erg blij zijn.'

'Hoe kan ik iemand naar de hemel sturen? Zo iemand zou eerst moeten sterven. En als hij gestorven is, kan hij niet meer terugkomen om me iets te vertellen. Ik vind jouw idee erg belachelijk', zei de koning.

'Misschien toch niet, Hoogheid', zei de barbier. 'Het is echt niet noodzakelijk om eerst te sterven. Ik ken een tovenaar in de stad die alle toverspreuken op aarde kent. Hij stuurt regelmatig boodschappers naar de hemel en ze komen levend terug. De tovenaar zal vereerd zijn om Uwe Hoogheid te helpen.'

Koning Akbar werd nieuwsgierig. Zou dit allemaal mogelijk zijn? Niemand wist iets over de hemel. En als nu hij, de koning, alles over de hemel af zou weten...

'Als het waar is wat je zegt, zal ik meteen iemand naar mijn vader sturen!' zei koning Akbar.

De barbier was verrukt! Zijn plannetje werkte!

'Ik zal Uw koninklijke wens meteen laten uitvoeren. Er is echter een klein probleempje. We moeten de boodschapper met zorg kiezen. We hebben een wijze man nodig, die weet wat hij moet doen als hij daar aankomt.'

'Aan wie had je gedacht?' vroeg de koning.

'Wie is er wijzer dan Birbal?' vroeg de barbier.

'Je hebt gelijk. Birbal moet de boodschapper zijn. Maar hoe komt hij in de hemel?'

'Mijn vriend de tovenaar zal Birbal op de brandstapel leggen waar we onze doden cremeren. De tovenaar zal zijn toverspreuken opzeggen en het vuur aansteken.

De vlammen kunnen Birbal geen kwaad doen. Hij zal langzaam onzichtbaar worden en in minder dan een uur in de hemel belanden.'

'Schitterend', zei koning Akbar.

De volgende morgen vertelde koning Akbar het grote nieuws aan Birbal. Birbal werd lijkbleek. Hij had meteen door dat dit een gemene val van de hovelingen was. Hoe kon koning Akbar zo'n onzinnig verhaal geloven! Birbal wilde tegen het voorstel protesteren maar hij kreeg een idee en zei toen:

'U moet me wat tijd gunnen om me voor te bereiden op deze reis. Ik wil nieuwe kleren aanschaffen en ik wil wat geschenken voor Uw vader kopen. Verder wil ik enige tijd met mijn familie doorbrengen. Het zal een gevaarlijke reis worden en het kan lang duren voordat ik terug ben.'

Koning Akbar stemde toe.

Birbal ging meteen naar huis en trof allerlei voorbereidingen. Hij begon een tunnel te graven van zijn huis naar de brandstapel. Toen de tunnel klaar was, ging Birbal naar de koning en zei:

'Ik ben gereed voor mijn reis.'

Hoewel koning Akbar bedroefd was om het vertrek van zijn vriend, was hij toch veel nieuwsgieriger naar het nieuws dat deze mee zou brengen.

Birbal zat heel rustig op de brandstapel toen deze werd

aangestoken. De hovelingen grijnsden toen de brandstapel vlam vatte en begon te roken. Toen de rook zo dik was dat niemand hem meer kon zien, glipte Birbal in de tunnel onder de brandstapel en bereikte veilig zijn huis.

Twee weken gingen voorbij. Vier weken gingen voorbij... Tenslotte kreeg Birbal er genoeg van om zich thuis te verstoppen. Hij verliet zijn huis om de koning te bezoeken. Koning Akbar was verrukt om Birbal levend en wel terug te zien.

‘Het was zo saai zonder jou, Birbal’, zei de koning. ‘Maar zeg me, hoe was je reis en wat heb je allemaal meegemaakt?’

‘Het was een gevaarlijke reis maar ik ben levend teruggekomen. Uw vader maakt het heel goed. Er is slechts één ding wat hij mist. Al was het niet zo belangrijk, zoals hij zei.’

‘Wat is dat?’ vroeg de koning ongeduldig.

‘Hij kan niet geknipt en geschoren worden.’

‘Waarom? Zijn er geen barbiers in de hemel?’

‘Nog niet’, zei Birbal.

‘Wat afschuwelijk allemaal’, zei de koning. ‘Kunnen we niets voor hem doen?’

‘Jawel. Uw vader had een verzoek.’

‘En dat is?’

‘Hij vroeg of hij de barbier van het hof een tijdje mocht lenen.’

‘Ik zal hem meteen sturen’, zei koning Akbar.

De koning liet zijn barbier roepen en vertelde hem zich gereed te maken voor een reis naar de hemel.

‘Mijn vader heeft om een barbier gevraagd en je moet meteen gaan.’

De barbier kon niets bedenken om zich eruit te redden en vanaf die tijd hielden de vijanden van Birbal zich lange tijd koest.

Een vreemde opdracht

‘Waarom zijn sommige mensen intelligenter dan andere?’ vroeg koning Akbar aan Birbal.

‘Sommige mensen mogen dan wel intelligenter zijn dan andere’, antwoordde Birbal, ‘maar als men werkelijk zijn intelligentie nodig heeft, kan iedereen verstandig zijn.’

‘Wat bedoel je?’ vroeg de koning.

‘Ik zal het U tonen’, zei Birbal, ‘maar U moet eerst de opdracht geven dat iedereen in de stad, vanavond nog, een mok met melk in de paleisvijver moet schenken.’

Koning Akbar fronste zijn wenkbrauwen maar hij kende Birbal zo langzamerhand wel. Daarom gaf hij de opdracht aan zijn wachters door.

Toen Birbal en de koning de volgende morgen naar de paleisvijver liepen, zagen ze meteen dat er geen druppel melk in de vijver was.

‘Hoe kan dat?’ vroeg de koning. ‘Is mijn opdracht niet doorgegeven?’

‘Jazeker’, antwoordde Birbal. ‘Uw opdracht is in alle delen van de stad bekendgemaakt.’

‘Hebben de mensen dan niet begrepen wat ik wilde?’ vroeg de koning.

‘Jazeker. Het is hen haarfijn uitgelegd.’

‘Hoe komt het dan dat de vijver niet vol melk zit?’

‘Ik zal U laten zien waarom’, zei Birbal.

Later op de avond vermomden koning Akbar en Birbal zich en gingen de stad in. Ze klopten bij één van de grote huizen in de stad aan.

‘We zijn reizigers’, zeiden ze tegen de bediende. ‘We zijn van ver gekomen en we zijn erg moe. Vraag je meester of we hier mogen overnachten.’

De huiseigenaar was erg gastvrij en bood Akbar en Birbal eten en drinken aan. Terwijl ze aten, zei Akbar:

‘Ik begrijp de gewoonten van dit land niet. Er gebeuren zoveel dingen die vreemd voor me zijn.’

‘Wat bedoelt U?’ vroeg hun gastheer.

‘Gisteren hoorden we dat Uw koning opdracht had gegeven dat iedereen een mok met melk in de paleisvijver moest schenken. Dit vind ik een heel vreemde opdracht. Wat wil de koning met een vijver vol melk doen?’

‘Wel, de reden ken ik niet’, zei hun gastheer die zijn koning toch een beetje wilde verdedigen, ‘maar ik ben er zeker van dat de koning er een goede reden voor had.’

‘Het is gemakkelijk voor U om dit te zeggen’, zei Akbar. ‘U bent rijk. Maar hoe zit het met de arme mensen in de stad? Een mok met melk gooi je niet zomaar leeg.’

‘Het was even moeilijk voor de rijken als voor de armen om een mok met melk weg te gooien’, antwoordde hun

gastheer.

‘Waarom heeft U zo'n vreemde opdracht dan uitgevoerd? Hééft U de opdracht wel uitgevoerd?’

‘Een beetje.’

‘Is dat geen belediging?’

‘Jawel.’

‘Maar U heeft tenslotte wèl de opdracht uitgevoerd?’

‘Om eerlijk te zijn, eigenlijk niet. Ik heb een mok met water in de vijver geschonken. Ik dacht bij mezelf: als iedereen een mok met melk in de vijver heeft gegooid, zal de koning vast niet het beetje water in de vijver vol melk opmerken.’

Akbar en Birbal glimlachten. Koning Akbar begreep nu waarom er geen melk in de vijver was.

De gouden galg

‘Birbal’, zei de koning op een zekere dag, ‘ik heb genoeg van mijn jongste zwager. Hij vraagt telkens om geld, hij wil altijd belangrijk doen en hij geeft me allerlei problemen. Wat moet ik met hem beginnen?’

‘Stuur hem naar een afgelegen plek van Uw koninkrijk’, zei Birbal.

‘Nee’, zei de koning. ‘Ik kan hem niet vertrouwen. Zo kan hij in alle stilte een opstand voorbereiden.’

‘Hang hem dan op’, zei Birbal een beetje verveeld.

‘Dat is een goed idee’ zei de koning. ‘Ik denk dat ik meteen alle zwagers in de stad laat ophangen. Ze zijn allemaal lastposten.’

‘Ophangen? Alle zwagers in de stad?’ stamelde Birbal. ‘Het lijkt me toch niet zo'n goed idee. Vind U niet dat...’ ‘Neen. Ik verander niet van mening. Je hebt me zelf op het idee gebracht, dus hou je mond. Roep de wacht en zeg hem alle voorbereidingen te treffen!’

Birbal zuchtte. Hij zag dat het geen zin had om de koning van gedachten te doen veranderen. Als koning Akbar boos was, werd hij erg koppig. Maar Birbal wist ook dat de koning veel spijt zou hebben van zijn opdracht - als het te laat was. Birbal moest dus iets verzinnen.

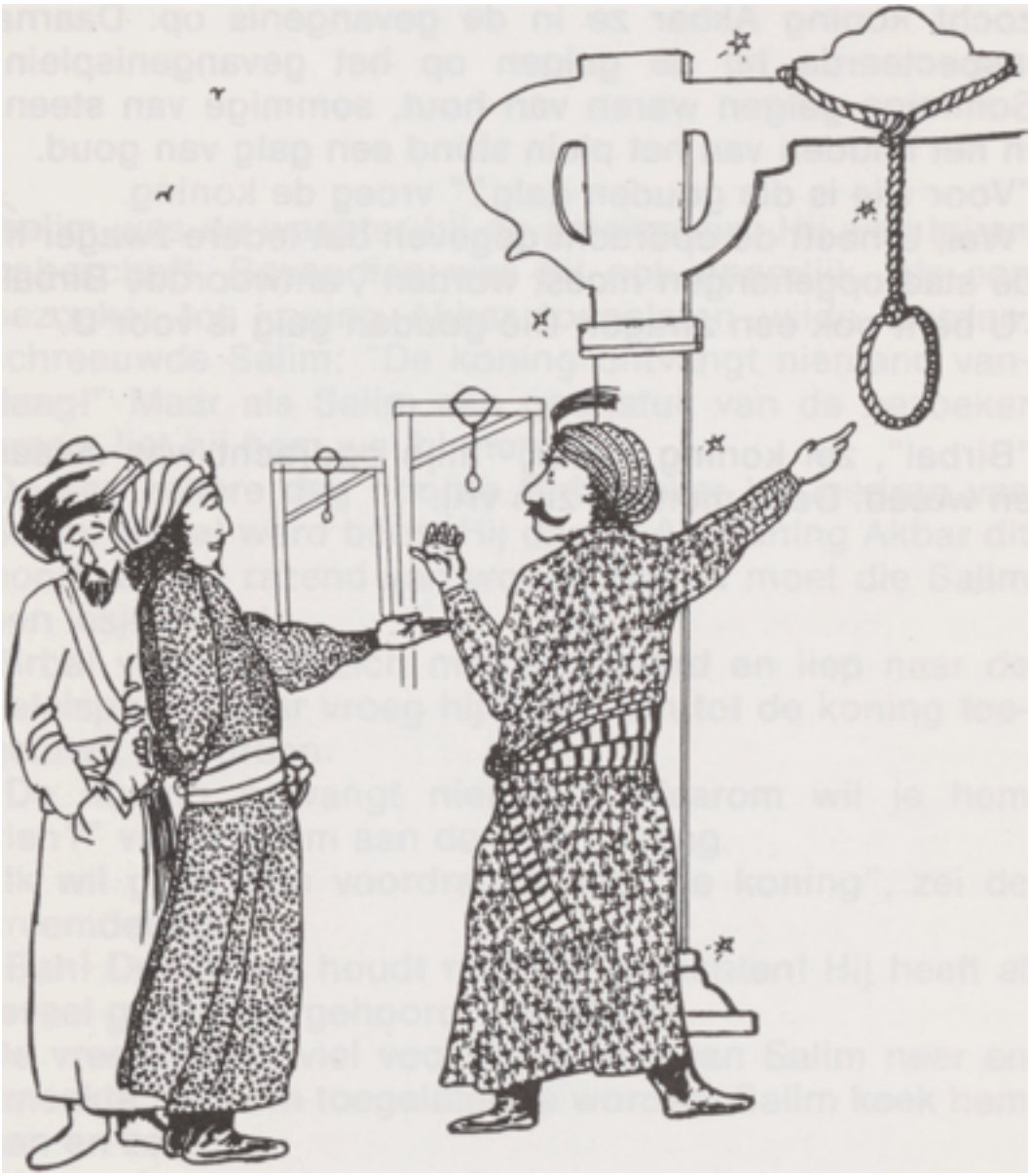

Op de dag dat de zwagers opgehangen zouden worden, zocht koning Akbar ze in de gevangenis op. Daarna inspecteerde hij de galgen op het gevangenisplein. Sommige galgen waren van hout, sommige van steen. In het midden van het plein stond een galg van goud.

‘Voor wie is die gouden galg?’ vroeg de koning.

‘Wel, U heeft de opdracht gegeven dat iedere zwager in de stad opgehangen moest worden’, antwoordde Birbal. ‘U bent ook een zwager. Die gouden galg is voor U.’

‘Birbal’, zei koning Akbar, ‘mijn opdracht was dwaas en wreed. Deze mensen zijn vrij.’

Birbal en de wachter

Salim was de wachter bij de paleispoort. Hij was lui en onbeschoft. Bovendien was hij ook oneerlijk. Als een bezoeker tot koning Akbar toegelaten wilde worden, schreeuwde Salim: ‘De koning ontvangt niemand vandaag!’ Maar als Salim een goudstuk van de bezoeker kreeg, liet hij hem wel binnen.

Op een zekere dag hoorde Birbal over het gedrag van Salim. Birbal werd boos. Hij dacht: Als koning Akbar dit hoort, zal hij razend van woede zijn. Ik moet die Salim een lesje leren!

Birbal vermomde zich met een baard en liep naar de paleispoort. Daar vroeg hij Salim om tot de koning toegelaten te worden.

‘De koning ontvangt niemand! Waarom wil je hem zien?’ vroeg Salim aan de vreemdeling.

‘Ik wil gedichten voordragen voor de koning’, zei de vreemdeling.

‘Bah! De koning houdt niet van gedichten! Hij heeft al teveel gedichten gehoord!’ zei Salim.

De vreemdeling viel voor de voeten van Salim neer en smeekte hem om toegelaten te worden. Salim keek hem aan en zei:

‘Je moet me geld geven! Dan pas laat ik je binnen.’

‘Ik heb geen geld’, zei de vreemdeling.

‘Wel, als je geen geld hebt, moet je me de helft geven van wat de koning je aan geschenken geeft’, zei Salim. De vreemdeling stemde hierin toe.

Die avond nodigde koning Akbar de vreemdeling uit om wat gedichten voor te dragen. De koning genoot erg van de gedichten van de vreemdeling. Tenslotte vroeg de koning:

‘Wat zou je als geschenk willen hebben?’

‘Ik wil niets, Uwe Hoogheid’, antwoordde de vreemdeling.

‘Maar ik sta erop je iets te geven’, zei de koning.

‘Uwe Hoogheid, als U er werkelijk op staat, dan verlang ik alleen maar honderd zweepslagen.’

Koning Akbar keek verbaasd. Honderd zweepslagen? Was deze man gek?

‘Weet je zeker dat dàt het is wat je verlangt?’ vroeg de koning.

‘Jawel, Uwe Hoogheid. Maar ik ben niet alleen. Er is nòg iemand’, zei de vreemdeling.

‘Hoezo? Ik zie niemand anders. Waar is je vriend dan?’ vroeg koning Akbar.

Toen vertelde de vreemdeling over de oneerlijke wachter. De koning was razend. Hij liet de oneerlijke wachter meteen roepen. De wachter werd voorgeleid en mocht zijn portie zweepslagen direkt in ontvangst nemen. Hierna richtte de koning zich tot de vreemdeling en zei:

‘Dat was heel slim van je. Je doet me aan Birbal den-

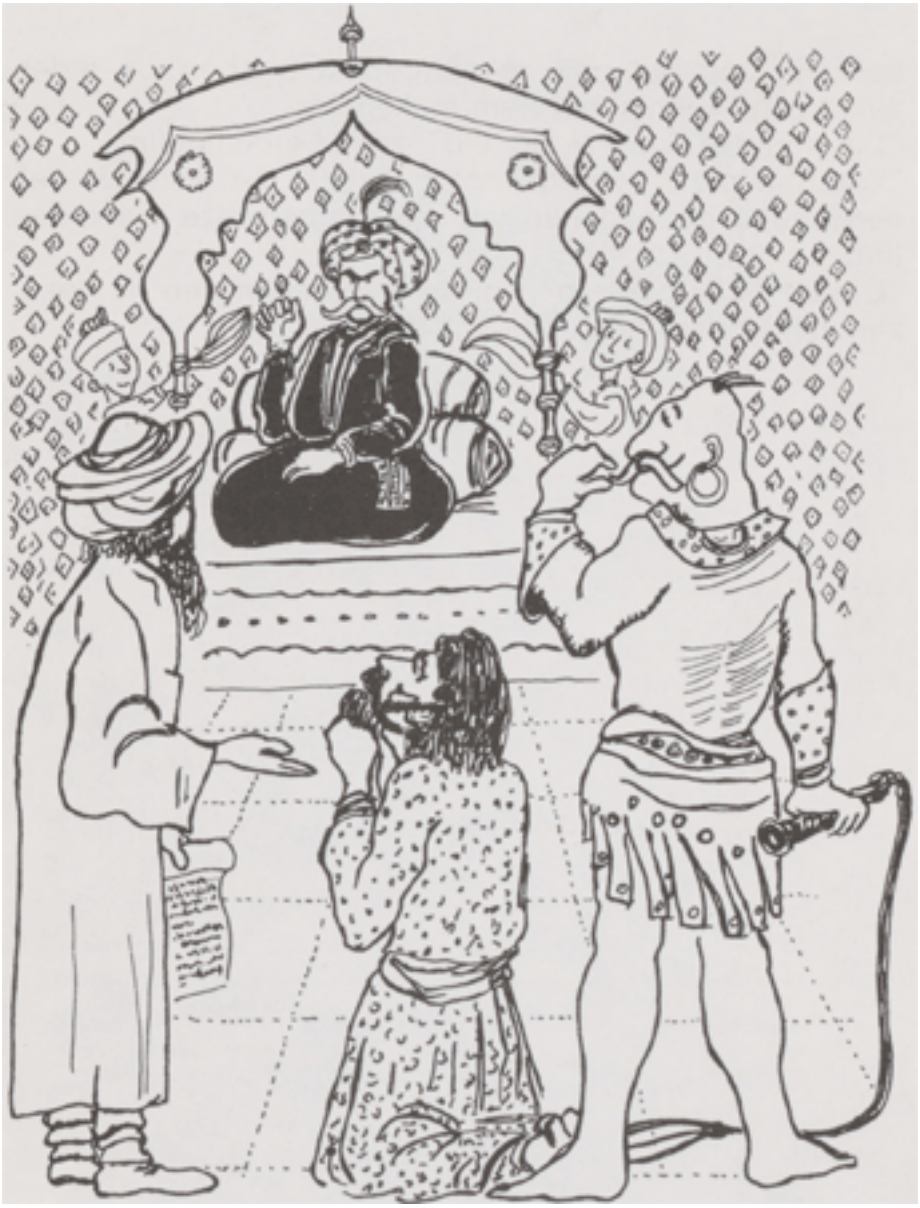

Effendi Ketwaru jr., ***Birbal en de barbier***

ken. Hij zou het ook zo aangepakt hebben. Je moet zèker eens kennis met hem maken.'

'Dat kan niet, Uwe Hoogheid', zei de vreemdeling.

'Waarom niet?' vroeg koning Akbar, die nu toch wel een beetje genoeg had van deze eigenwijze vreemdeling.

'Omdat ìk Birbal ben', zei de vreemdeling en hij deed zijn valse baard af.